

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΚΑΙ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΔΑΦΙΚΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ

Μαθητική Ομάδα της Β΄ τάξης του Τομέα Γεωπονίας, Τροφίμων και Περιβάλλοντος του 1ου ΕΠΑ.Λ. Λιβαδειάς. Υπεύθυνοι εκπ/κοί: Χρήστος Ρηγογιάννης και Γεώργιος Κιάφας

(Εργαστήριο Μαθήματος: Εδαφολογία Παντελάκης Δημήτριος Δρ. Γεωπόνος Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφολογίας & Γεωργικής Μηχανικής Α.Π.Θ.)

Τι είναι:

Δειγματοληψία εδάφους είναι η διαδικασία κατά την οποία δείγματα εδάφους λαμβάνονται από διάφορα σημεία ενός αγροτεμαχίου με ένα συγκεκριμένο τρόπο και με βάση ορισμένους κανόνες.

Σκοπός

Η λήψη και προετοιμασία αντιπροσωπευτικού εδαφικού δείγματος για τη μετέπειτα επεξεργασία και καθορισμό των ιδιοτήτων του (π.χ. εκτίμηση γονιμότητας του εδάφους, για σωστή λίπανση, αποστράγγιση, άρδευση, ζιζανιοκτονία, κ.α.)

Γενικές πληροφορίες

Τα φυτά παίρνουν την τροφή τους από το έδαφος και τον αέρα. Από το έδαφος προμηθεύονται ορισμένα χημικά στοιχεία, που είναι διαλυμένα στο νερό και που ονομάζονται απαραίτητα θρεπτικά στοιχεία. Η γνώση, λοιπόν, της περιεκτικότητας του εδάφους σ' αυτά αποτελεί, μαζί με άλλα στοιχεία, απαραίτητη προϋπόθεση για μια σωστή λίπανση των καλλιεργειών. Σημασία έχει στη δειγματοληψία εδάφους, το δείγμα που θα πάρουμε να είναι αντιπροσωπευτικό.

Αυτό σημαίνει:

1. Ο χώρος της δειγματοληψίας να είναι μακριά από δρόμους, σπίτια, εργοστάσια και οπουδήποτε έχει επέμβει ο άνθρωπος.
2. Το βάθος αυτής να είναι σχετικό με το είδος των καλλιεργειών που θα εγκαταστήσουμε (π.χ. ετήσιες ή δενδρώδεις).
3. Κάθε δείγμα για εδαφολογική εξέταση δεν πρέπει ν' αντιπροσωπεύει πολύ μεγάλο χωράφι.
4. Αν το έδαφος είναι ανομοιόμορφο (δεν έχει το ίδιο χρώμα, κλίση και μηχανική σύσταση), τότε παίρνουμε χωριστά δείγματα για κάθε διαφορετικό κομμάτι του χωραφιού.
5. Από κάθε θέση της δειγματοληψίας παίρνουμε ίση περίπου ποσότητα χώματος (χωρίς πέτρες, χόρτα κτλ.)
6. Οι θέσεις της δειγματοληψίας δεν πρέπει να είναι στα σύνορα του χωραφιού ούτε και σε χαρακτηριστικά σημεία (νεροκρατήματα ή «σαμάρια»).
7. Τα δείγματα καλύτερα να παίρνονται πριν από τη σπορά ή τη φύτευση του χωραφιού, επειδή η ποσότητα των θρεπτικών στοιχείων (του εδάφους) μεταβάλλεται ανάλογα με την εποχή της δειγματοληψίας.
8. Η δειγματοληψία γίνεται με τον εδαφολήπτη ή αν δεν υπάρχει, ανοίγοντας λάκκους (τομές) με σκαπάνη και φτυάρι.

Πότε γίνεται η δειγματοληψία εδάφους:

Γενικά, η δειγματοληψία των εδαφών πραγματοποιείται όλο το χρόνο. Συνήθως, όμως, πραγματοποιείται την περίοδο από μέσα φθινοπώρου έως αργά τον χειμώνα και οπωσδήποτε πριν την εφαρμογή των λιπάνσεων και της εγκατάστασης νέας καλλιέργειας. Δεν πρέπει να γίνεται δειγματοληψία εδάφους μετά από βροχή, χιόνι (μετά από 5 ημέρες) και εφαρμογή λίπανσης ή κοπριάς.

Ακολουθούμε την παρακάτω σειρά εργασιών:

α. Κάνουμε μια γενική εξέταση ολόκληρου του χωραφιού για τη μακροσκοπική εκτίμηση της ομοιογένειάς του ή όχι.

β. Διαιρούμε το χωράφι σε ομοιογενή κομμάτια, όταν διαπιστώσουμε, πως δεν έχει ολόκληρο το ίδιο χρώμα, κλίση και μηχανική σύσταση.

γ. Αν πρόκειται να καλλιεργήσουμε ετήσια φυτά, από κάθε ομοιογενές κομμάτι, παίρνουμε τυχαία μερικά δείγματα από χόμα και από βάθος 0 μέχρι 30cm με το δειγματολήπτη. Για έκταση 10 στρέμματα, είναι αρκετά 20 δείγματα από ένα κιλό περίπου το καθένα. Ακολουθεί η ανάμειξη των δειγμάτων μεταξύ τους και έτσι παίρνουμε ένα νέο σύνθετο μείγμα για κάθε ομοιογενές κομμάτι.

Σκαρίφημα δειγματοληψίας για ετήσιες καλλιέργειες
Σκαρίφημα δειγματοληψίας για δενδρώδεις καλλιέργειες

Καρτέλα (δελτίο) δειγματοληψίας εδάφους

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΕΔΑΦΟΥΣ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ :

2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

α. ΠΟΛΗ : β. ΧΩΡΙΟ :

γ. ΘΕΣΗ : δ. ΕΚΤΑΣΗ :

3. ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΔΕΙΓΜ/ΨΙΑΣ :

4. ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ :

5. ΒΑΘΟΣ ΔΕΙΓΜ/ΨΙΑΣ :

6. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΠΟΥ Θ' ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ

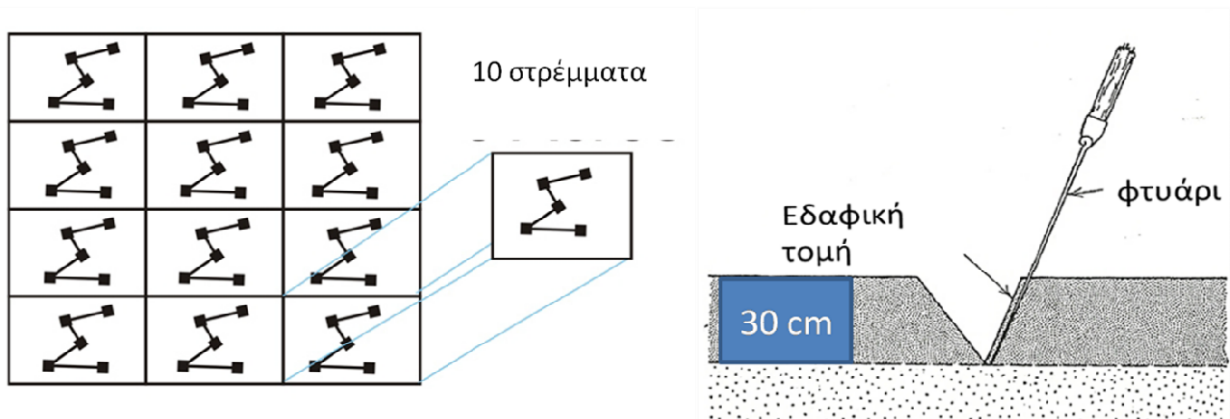
α. ΕΙΔΟΣ :

β. ΠΟΙΚΙΛΙΑ :

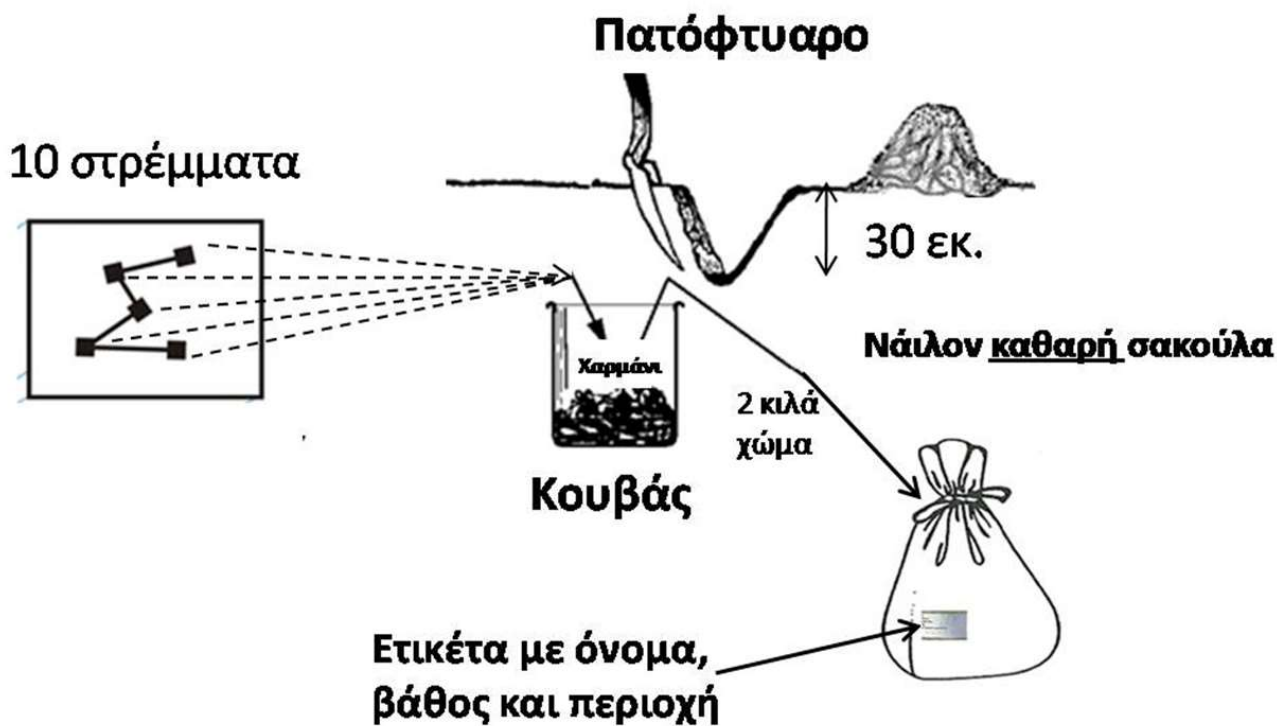
ΠΡΟΣΟΧΗ! ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΤΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ:

1. Μετά από λίπανση, ασβέστωση ή προσθήκη κοπριάς
2. Δίπλα σε δρόμους, στάβλους, σε αυλάκια και σαμάρια
3. Κοντά σε χώρους εκφόρτωσης λιπασμάτων ή κοπριάς
4. Κοντά σε συστήματα άρδευσης
5. Μετά από έντονη βροχόπτωση
6. Κοντά σε όχθες ποταμών, ρυακίων και ξερών ρεμάτων και σε νεροκρατήματα

7. Δίπλα σε φράχτες και δενδροστοιχίες ή κοντά σε δάση Πολύ κοντά στον κορμό του δέντρου (ανάλογα το φυτό.

Λήψη των 5-10 τυχαίων υποδειγμάτων Λήψη αντιπροσωπευτικού δείγματος για κάθε 10 στρέμματα διατρέχοντας εδάφους με τη χρήση φτυαριού. τον αγρό σε ζιγκ - ζαγκ.

Η διαδικασία της δειγματοληψίας του εδάφους